

114. møde.

Tirsdag den 14. juni kl. 14.

Formanden: Det er meddelt mig, at udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg, lov om folkeforsikring, lov om invalide- og folkepension og lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Vedrørende adgang til forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag m. v.) ønsker at afgive mundtlig indstilling ved nævnte lovforslags tredje behandling.

Medlem af folketinget Alfred Jensen har meddelt mig, at han ønsker til forsvarsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Agter ministeren at forlænge kontrakten med generaløjntant Hjalp som hærchef?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om et finansieringsinstitut for landbrug m. v.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 6477).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 112 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg, lov om folkeforsikring, lov om invalide- og folkepension

og lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Vedrørende adgang til forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag m. v.).

(Anden behandling findes i tidenden sp. 6478).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Edel Saunte: Da udvalgets formand er forhindret i at være til stede, skal jeg på hans vegne meddele, at udvalget har afholdt et møde og enstemmigt indstiller lovforslaget til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 118 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter.

(Første behandling findes i tidenden sp. 5537, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1601).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ove Hansen: Jeg skal kun gøre nogle få bemærkninger.

Vi er i udvalget enige om at indstille lovforslaget til vedtagelse med det af indenrigsministeren stillede ændringsforslag. Jeg kan oplyse — det fremgår vist ikke af betænkningen — at vi har modtaget en deputation fra De samvirkende danske Landboforeninger.

[Ove Hansen.]

Lovforslaget kan i og for sig deles i 2 afsnit. Det første afsnit vedrører det skattefri bygningsfradrag, der forhøjes væsentligt. Der har i udvalget været enighed om at tiltræde de bygningsfradrag, indenrigsministeren har foreslået.

Det andet afsnit vedrører nybygninger. Lovforslaget indeholdt en bestemmelse om, at alle nybygninger i fremtiden skulle fritages for at svare bygningskyld til sogne- og amtskommunen; det har der imidlertid været nogen betænkelighed ved. Mit parti er enig i de betragtninger, ministeren gjorde gældende herom ved lovforslagets fremsættelse, og i princippet; men da den højtærede minister i sin fremsættelse bekendtgjorde, at han formentlig i det kommende år vil fremsætte lovforslag om en ændring af den sognekommunale og den amtskommunale ejendomsbeskatning, er vi i udvalget blevet enige om at lade denne del af lovforslaget udgå, og ministeren har stillet ændringsforslag herom.

Endelig har vi drøftet det skattefri fradrag pr. lejlighed ud over den, ejeren selv bebor. Det bliver nu forhøjet fra 3 000 kr. til 4 000 kr. Vi så gerne, at dette fradrag var blevet endnu større, men også her er man enig om at afvente den højtærede indenrigsministers bebudede lovforslag.

Jeg skal med disse ord på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Alfred Bøgh: Ved lovforslagets første behandling udtalte jeg, at jeg syntes, lovforslaget var kommet for tidligt frem, idet man ikke kunne fastsætte disse fradrag, før man havde større kendskab til vurderingen, og den anden del af lovforslaget, som gik ud på at fritage fremtidigt nybyggeri for skat både til amtskommuner og sognekommuner, anmodede jeg ministeren om at trække tilbage. Det er nu sket, det anser vi for meget væsentligt, og vi takker, fordi det er sket. Vi synes nemlig, det ville være helt urimeligt at fritage fremtidigt nybyggeri for ejendomsskatter; det vil jo betyde, at den, der har bygget et bestemt år, skal fortsætte med at betale ejendomsskatter, medens den, der har bygget året efter, skal være fri. Det vil efter vor formening give en helt urimelig forskelsbehandling, og det vil også indsnævre skatte-

grundlaget. Vi ved jo alle sammen, at det er, hvor udviklingen her i Danmark sker, i de bebyggede områder, i stationsbyerne o. s. v., bygningskatterne falder, og hvis det skal høre op, vil det få til følge, at skattebyrden vandrør mod udviklingen fra de steder, hvor udviklingen sker, og ud i landdistrikterne, der nærmest stagnerer. Derfor har vi lagt megen vægt på at få dette afsnit ud.

Selv om vi fortsat mener, at det er for tidligt at fastsætte fradragene, fordi man ikke har tilstrækkeligt grundlag derfor, så længe man ikke kender vurderingens resultat, og også fordi der i de fradrag, der er foreslået, ligger en tendens til — hvad jeg skildrede før — at skattebyrden vil vandre mod udviklingen, har vi alligevel anset det for så væsentligt at få de pågældende afsnit af lovforslaget ud, at vi mener at kunne anbefale lovforslaget med den foreslåede ændring.

Anders Andersen: Jeg finder anledning til at fremsætte et par betragtninger om det foreliggende lovforslag.

Jeg er enig med mit partis ordfører i, at det er urimeligt på nuværende tidspunkt at fastsætte disse nye bygningsfradrag. Vi har mig bekendt ikke nogen opgørelse over, hvor stor en stigning der vil blive den endelige efter den nye vurdering til ejendomsskyld — og det må vel være den, der er forudsætningen for, at man kan skønne over, hvilke fradrag der skal fastsættes.

Jeg er enig i, at det er betydningsfuldt, at der nu er stillet ændringsforslag om at lade fritagelsen for nybygningerne gå ud. Men selv om man tager dette, ud, vil det alligevel ifølge de undersøgelser, som det har været muligt for os i landboforeningerne at foretage på grundlag af de tal, som man fra regeringens side regner med, betyde en overflytning af skatterne til landbruget og en overflytning, som vil løbe op i millionbeløb. Jeg kan godt nævne resultatet af de beregninger, vi har foretaget: det vil i hvert fald løbe op til et sted mellem 10 og 20 mill. kr., og det vil gælde alle landejendomme, lige fra de mindste til de største. Med andre ord: det lovforslag, der her foreligger til behandling, og som formodentlig bliver vedtaget, vil betyde en yderligere forrykning i skattebyrden til ugunst for

[Anders Andersen.]

landbruget. Det er ganske klart, at jeg ikke vil kunne medvirke til dette lovforslags gennemførelse. Jeg mener, at beskatningen af fast ejendom i forvejen er til ugunst for landbruget, og gennem dette lovforslag forstærkes dette forhold. Vi må vel gå ud fra, at når disse bygningsfradrag forhøjes, vil kommunerne stort set placere sig forholdsvis ligesom hidtil inden for det interval, der er fastlagt. Hvis de placerer sig højere oppe, vil resultatet blive endnu ugunstigere for landbruget. Hvis den endelige vurdering af den ene eller anden årsag vil få en anden tendens, kan det også meget vel forstærke beskatningen for landbruget.

Jeg kan derfor stemme for det ændringsforslag, der er stillet, men jeg vil stemme imod lovforslaget ved tredje behandling. Der kan ikke være nogen som helst rimelighed i gennem denne lovgivning at forstærke skattebyrden for dansk landbrug.

Indenrigsministeren (Søren Olesen): Jeg takker udvalget for dets arbejde. Jeg har kunnet acceptere ændringsforslaget ud fra den betragtning, at vi forhåbentlig i næste samling kommer til at tage forholdene op til en samlet drøftelse, men jeg havde naturligvis gerne set, at det oprindelige lovforslag var blevet gennemført, fordi jeg mener, at der tiltrænges en ændring på dette område. Jeg er altså ikke principielt gået bort fra den opfattelse, at først og fremmest nybygninger og ombygninger bør fritages for at svare ejendomsskyld til sogne- og amtskommuner; men efter min mening skulle vi tilstræbe i det hele taget en fritagelse for bygninger. Jeg har altså accepteret, at vi lader dette spørgsmål ligge indtil videre.

Jeg er lidt forbavset over, at det ærede medlem hr. Anders Andersen nu ikke mener at kunne tiltræde det, som jeg forstår hans parti er gået med til.

Hvad angår de forhøjede fradrag, er selve minimumsfradraget — hvilket jeg også gjorde opmærksom på under første behandling — ikke hævet ret meget, medens maksimumsfradragene er sat noget i vejret, og det vil sige, at der er givet kommunerne noget større frihed til på dette område at bestemme, hvor store de skal være.

Jeg mener, at det netop er rigtigt, at kommunerne selv får mulighed for at tage hensyn til forholdene, som de er i de enkelte kommuner. Der skal altså ikke være noget i vejen for, at de kommuner, der synes, at de bør fastholde et lavere fradrag, har frihed dertil, og derfor mener jeg, at det ærede medlem udmærket godt kunne have den tillid til kommunerne, at disse vil træffe det rigtige. Der er ikke her sket nogen principiel ændring fra tidligere. Det er en ajourføring, der er en følge af de ændringer, der er sket med hensyn til priserne og vurderingerne, men det er efter min opfattelse ikke vanskeliggjort for kommunerne at træffe en passende afgørelse af dette spørgsmål, og derfor vil jeg henstille til det ærede medlem at tænke over sin stilling indtil tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og §§ 2 og 3

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes mandag den 20. juni kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter.

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

Mødet hævet kl. 14¹⁷.

115. møde.

Mandag den 20. juni kl. 14.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Medlem af folketinget Sandau har meddelt mig, at han ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil undervisningsministeren søge udvirket, at børn, der bor i Hellerup, men inden for Københavns kommune, og som modtager undervisning i Hellerup skole, kan fortsætte dermed, samt at der træffes en ordning, så det fremtidig bliver muligt for københavnske børn med bopæl langs kommunegrænsen til Gentofte at søge skolegang (undervisning) i den nærliggende Hellerup skole?“

Spørgsmålet er optaget på dagsordenen for tingets spørgetid i dag.

Medlem af folketinget Helge Larsen har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for offentlige arbejder at stille følgende spørgsmål:

„Hvornår kan vejreguleringen på hovedvej 2 mellem Hastrup og Herfølge ventes tilendebragt, og hvornår kommer udvidelsen af hovedvejen mellem Ørslev og Tappernøje?“

Spørgsmålet er optaget på dagsordenen for tingets spørgetid i dag.

Medlem af folketinget Lannung har meddelt mig, at han ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil undervisningsministeren overveje betimeligheden af oprettelse af en regionalradio for hovedstadsområdet?“

Spørgsmålet vil blive medtaget i spørgetiden i dag.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Alfred Jensen* til forsvarsministeren:

„Agter ministeren at forlænge kontrakten med generalløjtnant Hjalp som hærchef?“

Alfred Jensen: Den 10. juni var det endnu uklart, om regeringen ville forlænge kontrakten med generalløjtnant Viggo Hjalp som hærchef. Da der var stor interesse for at kende ministerens stilling hertil og hans motivering herfor, stillede jeg denne dag mit spørgsmål til ministeren.

Den 16. juni traf regeringen afgørelse i sagen, og forsvarsministeren gav en kort kommentar. Jeg er tilfreds med regeringens afgørelse om ikke at forlænge kontrakten med generalløjtnant Hjalp og ville have trukket mit spørgsmål tilbage, såfremt ministerens kommentar havde været tilstrækkelig oplysende. Det er den efter min opfattelse ikke, og jeg tillader mig derfor at opretholde spørgsmålet for at kunne stille supplerende spørgsmål til ministeren.

Ministeren siger i sin kommentar af 16. juni — jeg beder om tilladelse til at citere —:

„Det er efter min opfattelse nødvendigt for at tilvejebringe fornøden ro omkring hærens arbejde, at der sker et skifte på posten som chef for hæren.“

Jeg ser ikke rettere, end at dette allerede stod klart, da ministeren den 23. marts besvarede mit spørgsmål angående generalløjtnantens afskedigelse. Generalløjtnanten havde påtaget sig ansvaret for den skæve våbenfordeling under besættelsen. 10 fremtrædende modstandsfolk havde udtrykt deres mistillid over for generalløjtnanten i anledning af hans udtalelser og krævet hans afgang, fordi han ikke besad den fornødne tillid for at beklæde den høje post. Andre modstandsfolk — civile som militære — havde udtrykt sig på samme linje. Hertil kom, at generalløjtnantens anmassende optræden var et brud på det samarbejdsforhold, der må være mellem forsvarsministeren og hærchefen. Alligevel mente ministeren ikke, man kunne drage de af modstandsfolkene fremførte konklusioner, men